

Rozpad intermediálního bosonu Z

Uvažujme reálné vektorové pole A^μ o hmotnosti M , jehož interakce s Diracovým fermionem ψ o hmotnosti m je popsána interakčním lagrangiánem

$$\mathcal{L}_I = \bar{\psi} \gamma_\mu (a + b \gamma_5) \psi A^\mu.$$

(i) Spočtěte v nejnižším řádu poruchové teorie rozpadovou šířku nepolarizovaného vektorového bosonu. Mělo by vám vyjít

$$\Gamma = \frac{1}{12\pi} \sqrt{M^2 - 4m^2} \left[(a^2 + b^2) + \frac{2m^2}{M^2} (a^2 - 2b^2) \right].$$

(ii) Interakce intermediálního vektorového bosonu Z ve standardním modelu jsou námi uvažovaného typu. Odpovídající parametry plynou z lagrangiánu standardního modelu a nabývají hodnot

$a = \frac{g}{4 \cos \theta_W}$	$b = -\frac{g}{4 \cos \theta_W}$	pro neutrina ν_e, ν_μ, ν_τ ,
$a = \frac{g}{4 \cos \theta_W} (-1 + 4 \sin^2 \theta_W)$	$b = +\frac{g}{4 \cos \theta_W}$	pro nabité leptony e, μ, τ ,
$a = \frac{g}{4 \cos \theta_W} (1 - \frac{8}{3} \sin^2 \theta_W)$	$b = -\frac{g}{4 \cos \theta_W}$	pro horní kvarky u, c, t ,
$a = \frac{g}{4 \cos \theta_W} (-1 + \frac{4}{3} \sin^2 \theta_W)$	$b = +\frac{g}{4 \cos \theta_W}$	pro dolní kvarky d, s, b .

Zde $g \doteq 0.65$ je vazbová konstanta slabé interakce, velikost Weinbergova úhlu θ_W je určena vztahem $\sin^2 \theta_W \doteq 0.231$. Spočtěte celkovou rozpadovou šířku Z bosonu, víte-li, že jeho hmotnost je $M_Z \doteq 91.2 \text{ GeV}$.

Návod: Nezapomeňte, že t kvark je těžší než Z boson. Hmoty ostatních fermionů standardního modelu jsou tak malé, že je lze v prvním přiblžení zanedbat. Každý z kvarků se vyskytuje ve třech barevných kopiích r, g, b , jejichž slabé interakce jsou identické. Rozpadová šířka by vám měla vyjít blízko experimentální hodnotě $\Gamma_Z \doteq 2.5 \text{ GeV}$.